

EKLEKTİK VE RENKLİ TİFLİS

ECLECTIC AND DIVERSE TBILISI

REBECCA HALL

GEORGIAN NATIONAL TOURISM ADMINISTRATION

Gürcistan'ın başkentinde mimarinin ve tarihin birleşimine şaşacaksınız.

A walk through the Georgian capital will strike you with its mix of architecture and history.

1 Aziz George Heykeli'nin de bulunduğu Özgürlük Meydanı her zaman cıvılcıvıl.
Freedom Square with the statue of St. George is always full of life.

2 Tiflis şehir merkezi, Eski Şehir ve Narikala Kalesi manzarası.
View of Tbilisi city center, the Old Town, and the Narikala Fortress.

i	BİLGİ
AnadoluJet, 29 Mart'tan itibaren İstanbul Sabiha Gökçen-Tiflis ve Ankara-Tiflis arasında seferler düzenliyor.	
*Tarife/uçuş saatleri değişiklik gösterebileceğinden lütfen web sitemizi ziyaret edin.	
INFO	
As of March 29, AnadoluJet will be operating round-trip flights between İstanbul Sabiha Gökçen to Tbilisi and Ankara to Tbilisi.	
*Alterations can be made to the schedule/hour of flights, please visit our website.	
anadolujet.com	

JEREMY WOODHOUSE - GETTY IMAGES TURKEY

Gürcistan'ın heyecanlı atan kalbi Tiflis'i ilk gece saatlerinde görmek bir başka güzel. Havaalanından yola çıkıp Mtkvari (Kura) Nehri'ni geçerken şehir ışıl ışıl görünüyor. Karşıma çıkacaklara dair heyecanım ve beklentilerim daha da büyüyor kadim kale duvarları ve eski anıtlarla canlılığını bugün de koruyan şehre bakarken. Tipik bir başkentten daha küçük olan bu şehri keşfetmek için -otobüs ve metro ağları yeterli olsa da- yürümeyi tercih ediyorum iyi bir uykunun ardından. Çay tutkunu olarak ilk durağım, Galaktion Tabidze Caddesi'ndeki küçük Çay Müzesi mahzeni. Organik ürünler arasından seçim yaparken çayın tarihine dair bir şeyler öğrenmek hoşuma gidiyor. Nehre yürürken kalabalık Özgürlük Meydanı'nda mola veriyor, Aziz George'un tek sütun üzerinde bir ejderhayı mızraklarken tasvir edildiği heykeli seyrediyorum. İnşası 1938'de başlayan, 1953'te biten

Parlamento Binası ile zıtlık içinde cam yapıları ve yeni otelleri birarada sunan Yeni Şehir'e gidiyorum. Geleneksel Gürcistan mimarisinin en iyi örneklerinden olan Parlamento Binası'nda çeşmeler, saçaklar, kemerler dikkatimi çekiyor. Genelde sokak tezgâhlarında babuşkaların (yaşlı teyzelerin) sattığı, cevizli sucuğun bir çeşidi olan geleneksel Gürcistan tatlısı "churchkhela" alıyorum nehir kenarında gezerken. Rengi solmuş nostaljik mimarinin işaretleri sayılabilecek balkonlu evler var etrafımda. Bazıları yenilenmiş, bazıları ihmal edilmiş... Ama hâlâ görkemliler! Kura Nehri'nin üzerinden geçen ve yemyeşil Rike Parkı ile nehrin batı tarafındaki çeşmeleri, havuzları birbirine bağlayan Barış Köprüsü'ne doğru daralan sokaklarda yürümeden önce hem şehir sakinlerinin hem de turistlerin uğrak yeri Keto & Kote'ye uğrayıp kahve ve salata alıyorum. Bu kafeden şehir manzarasını ve nehri doyasıya izleyebilirsiniz.

At night is the best time to gain your first glimpse of Tbilisi, the beating heart of Georgia. Driving across the Mtkvari (Kura) River on my way from the airport, the city is lit up and alive with reflections from the ancient castle walls and ancient monuments, all feeding into the excitement and expectations of what is to come. Whilst the bus and metro network are well run, Tbilisi is a small city for a capital, hence after a good night's sleep, I start my exploration on foot. My first stop as an avid tea fan is the tiny Tea Museum cellar in Galaktion Tabidze Street. It draws me in to learn about the history of tea whilst cozying up in a corner to sample one of many organic choices. Walking down to the main river I navigate the traffic at busy Freedom Square and stop to admire the statue of St. George spearing a dragon atop a single column. This leads me to the New Town with its glass structures

and new hotels, all somewhat haphazardly contrasting against the imposing Parliament Building whose construction started in 1938 and was completed in 1953. You can admire the visible fountains, eaves, and arches from outside -this is traditional Georgian architecture at its best. Near the river I buy a "churchkhela," the traditional Georgian sweet of walnuts dipped in grape juice and dried, sold by the babushkas from their pavement stalls. Around me are signs of faded vintage architecture with balconies adorning the houses; some renovated, others still charming in a neglected way. Before weaving through the narrowing streets to the Bridge of Peace that crosses over the Mtkvari River to connect Rike Park, a green expanse along the west bank with fountains and pools, I decide to stop for coffee and a small salad at Keto and Koto, a well-known spot of

Masada hesabı lari ile ödüyör, Barış Köprüsü'nü geçip nehrin diğer tarafındaki teleferiğe binmek üzere yola çıkıyorum. Caddelerdeki heykeller ve duvar resimleri değil ama Gürcü oyun yazarı ve kukla ustası Rezo Gabriadze tarafından 2010 yılında inşa edilen karmaşık saat kulesi dağıtıyor dikkatimi. Biraz vaktim olduğu için beklerken aldığım "churchkhela" yemeye başlıyorum. Minik bir meleğ figürü çekiciyle çanı çalıyor... Tam vaktinde hem de! Saat kulesi, yüzlerce çiniden oluşan mimari güzelliğiyle turistlerin gözdesi; öğlen vakti ile akşam yedide "Yaşamın Döngüsü" isimli kukla gösterisine de ev sahipliği yapıyor. Ama bu gösteriyi izleyecek zamanım yok; zira Barış Köprüsü'nün cam ve çelikten yapılmış meşhur yaya yolunda yürümek için sabırsızlanıyorum. Bu köprü, binden fazla LED ışığıyla özellikle akşam saatlerinde harikulade görünüyor. 150

metre uzunluğundaki köprünün ışıkları suda yansırken, manzara bana şehre geldiğim geceyi hatırlatıyor. Köprüde hemen her ülkeden turist var; hepsi de akan nehri izliyor bir süre durup. Bu yürüyüşe en güzel alternatif teleferik olur. O yüzden aynı yolu bir de tersten katediyorum: Rike Parkı'ndan teleferiğe binip nehri geçiyorum ve "Kartlis Deda" (Gürcistan'ın Annesi) adlı heykel ile Narikala Kalesi'ne ulaşıyorum. Dördüncü yüzyıla ait Pers Kalesi, Rus mühimmatının saklandığı bir depoyken 1827'de bir patlama sonucu harabeye dönmüş. Günümüzde kale duvarlarının bir kısmı ayakta olduğundan burası hâlâ görülmeye değer. Teleferik yolculuğu birkaç dakika sürüyor ancak manzarayı doyasıya izleyebilmek için daha fazlasını isteyeceksiniz. Teleferiğin diğer avantajı da şehri tepeden gören ve koruyan heykele ve kaleye ulaşmak için çıkmanız gereken yokuştan sizi kurtarması! Burada soluklanıp heykelin

locals and tourists alike that's nestled uphill with sweeping views of the city and river. Leaving my lari currency on the table, I head down with the intention of crossing over the Bridge of Peace to the cable car located at the other side of the river. However, I'm distracted, not by the street statues and murals, but by the higgledy-piggledy clock tower build in 2010 by Georgian playwright and puppet master Rezo Gabriadze. I have some time so I wait, chewing my "churchkhela" and exactly on the hour a small angel comes out to chime with her hammer on the bell. The tower is a tourist pull due to the architectural beauty of its hundreds of tiles, and at noon and 7 p.m., you can watch "The Circle of Life" puppet show. No time for that for me as I want to walk the famed glass-and-steel pedestrianized Bridge of Peace. It is especially outstanding at dusk when over 1,000 LED lights are lit up,

reflecting on the water and reminding me of my arrival the previous night. Stretching 490 feet across the river, it's teaming with tourists of all nationalities, and we all take our time to gaze up and down the river. The best way to contrast this is a cable car ride. I am backtracking: taking it from Rike Park back across the river up to the statue "Kartlis Deda" (Mother of Georgia) and Narikala Fortress, a 4th-century Persian citadel that was ruined in an explosion in 1827 when it was being used for storing Russian munitions. Still, some of the citadel walls are intact so it's worth seeing. The ride itself only takes a couple of minutes and you'll want it to last longer -such are the views. I also recommend taking the car up as the walk up to the fortress and the statue, which overlooks and protects the city, is quite a hike. I stop and admire the views from the statue's vantage point and turning around,

3 Eski Şehir'de yer alan, Sameba olarak bilinen tarihi Tiflis Kutsal Üçlü Katedrali dünyanın en yüksek üçüncü Doğu Ortodoks katedrali olarak anılıyor.
The Holy Trinity Cathedral of Tbilisi, known as Sameba, in the historic Old Town is reputed to be the third tallest Eastern Orthodox cathedral in the world.

4 Gürcistan Güzel Sanatlar Müzesi restore edildi ve ülkedeki sanat kurumlarının öncüsü hâline geldi.
The Georgian Museum of Fine Arts has been restored and is one of the leading art institutions in the country.

gölgesinden şehre bakıyorum. Kalenin arkasında, yaklaşık 1 kilometre uzaktaki Botanik Bahçeleri'ni görüyorum. 1845'te açılan Botanik Bahçeleri bünyesindeki 4 bin 500 bitki türüyle 161 hektarlık bir alan üzerine kurulu. Bu hazineyi tam olarak keşfetmek günlerimi alacak; yukarıdan bakmakla yetiniyor ve Eski Şehir'in sülfür hamamlarıyla ünlü meşhur Abanotubani Mahallesi'ne yöneliyorum. Bölge tarihi açıdan son derece önemli; zira efsanelere göre Tiflis aslında Gürcistan'ın başkenti değilmiş; esas başkent 20 kilometre kadar kuzeydeki Mtskheta'ymış. Tiflis'in Gürcüce adı "Tbilisi" "sıcak" anlamına geliyor ve gerçekten şehrin tamamı kaplıcalarla dolu. Efsanelere geri dönersek, 1500 yıldan fazla bir süre önce Kral Vakhtang Gorgasali şahiniyle avlanırken bir sülün görmüş. Şahin sülünü

takip etmeye başlamış; kral da bir süre sonra bu iki kuşun sıcak su havuzunda piştiğini görmüş. Görünce de, doğal kaynakları muazzam bu bölgenin başkent olması gerektiğini hemen anlamış. Efsane kulağa çok hoş geliyor ve Abanotubani'nin kaplıcaları da azımsanmayacak kadar fazla. Buradaki kaplıcaların Asya mimarisinden etkilenen mavi seramik girişlerini seviyorum en çok. Birçok restoran var Tiflis'te; içlerinden birini seçip akşam yemeğimi yiyorum. Geceye doğru tüm restoranlarda geleneksel Gürcü müzikleri çalıyor, dans ediliyor. Karışımın nelerden oluştuğunu anlamak zor değil: Gürcistan mutfağı İran ve Kafkas mutfağının bir araya gelmiş hâli ancak her bölgenin kendine has yanları var. Şu ana kadar favorim, geleneksel büyük yuvarlak fırınlarda pişirilen ve "haçapuri" denen peynirli pide. Yumurta ve tereyağının

stretching for over a kilometer behind the fortress, is the Botanical Gardens. Built in 1845, the gardens spread out over 161 hectares with over 4,500 species of plant life. It would take days to properly appreciate this national treasure, so I appreciate the views from above and decide to make my way to the famous Abanotubani district of the Old Town, famous for its sulfurous bathhouses. The area is historically important as the fable tells us that Tbilisi was never actually the original capital of Georgia -it was Mtskheta, 12 miles north. Georgian name of Tbilisi means "hot" and indeed, there are hot springs running through the city. Back to the fable, where it's reputed that over 1,500 years ago, King Vakhtang Gorgasali was hunting with his falcon and spied a pheasant.

The falcon took chase and sometime later, the king found both birds cooking in a pool of hot water. This is when he realized that this area with its natural resources was better suited as a capital city. It's a nice fable to believe and there are certainly hot springs galore in Abanotubani. I particularly love the entrance to the thermal baths with their Asian-inspired blue tiles. It's here I choose to eat dinner at one of the many restaurants on offer. All restaurants offer traditional Georgian music and dancing towards the end of the evening, and it's not hard to know what to sample; the cuisine is a mix between Persian and Caucasian, each region with its own distinct twist. By far my favorite is the "khachapuri," a bread with cheese traditionally baked in a large, round, well-shaped oven. With egg and butter

5 Kura Nehri üzerinden geçen, camdan ve çelikten inşa edilmiş Barış Köprüsü başlı başına bir sanat eseri.
The steel-and-glass Bridge of Peace across the Mtkvari River is a work of art in itself.

6 Geleneksel Gürcü lezzeti "haçapuri" peynir ve çeşitli sebzelerle hazırlanan bir pide.
Traditional Georgian "khachapuri," bread filled with cheese, and various vegetarian dishes.

ahenkle dans ettiği pide hem bir sokak lezzeti hem de başlangıç yemeği olarak tercih edilse de soğuk havada bana yetiyor da artıyor. "Hingel" dana veya kuzu etiyle yapılan geleneksel Gürcistan mantısı; vejetaryen olsanız bile Gürcistan mutfağı sizin için ideal. Bu alanda da favorim soğan, patlıcan, patates, domates, dolma biber ve maydanozla yapılan "ajapsandal".
Tiflis'in turizm açısından Berlin'i geçmeye başladığı söyleniyor, bunu gayet iyi anlıyorum. 2020 En İyi Avrupa Destinasyonları Listesi'nde üçüncü sırada yer alan Tiflis, günümüzde Avrupa'nın en güvenli şehirlerinden biri olarak görülüyor. Mimarisinden gastronomisine, geleneklerinden misafirperverliğine birçok güzelliğiyle Tiflis tekrar tekrar ziyaret etmek isteyeceğiniz bir şehir!

melting on the top, although termed an appetizer and street food, it's enough for me on this chilly evening as it's filling and delicious. "Khinkali" is the traditional Georgian dumpling with beef or lamb, but Georgian food is also excellent if you follow a vegetarian diet. I particularly liked "ajapsandali": a dish consisting of onion, eggplant, potato, tomato, bell pepper, and parsley. It is said that Tbilisi is starting to overtake Berlin in the tourism stakes, which I can understand. The city came third in the European Best Destinations 2020 list and is considered one of the safest cities in Europe. From its architecture to its gastronomy, its traditions to the friendliness of its people, Tbilisi is a destination that will make you want to return.

Kurumsal Hediye Kart ile

RAMAZAN'DA SEPETE SİĞMAYAN MUTLULUK

Çalışanlarınıza Ramazan'da CarrefourSA Kurumsal Hediye Kart armağan edin, gıdanın yerli ve tazesini, elektroniğin kaliteli, tekstil ve mobilyanın bol çeşitliliği ile mutlu edin.

0216 655 16 06 | satiskurumsal@carrefoursa.com